

2019 – ANUL TRIBUNIȘTILOR (XIII):

Dovada că valahii nu sunt de origine romană? – „Noua Românie” a lui Eftimie Murgu – Frați români, eu nu sunt nici nălucă, nici înșelător ...!

1808 1873 **Dovada că valahii nu sunt de origine romană?**
scrierea chirilică este improprie și neadecvată acestui caracter național al limbii române!

1870 1805
Eftimie Murgu
“Noua Românie”

identitatea națională se definește prin limba, datinile, obiceiurile și numele unui popor!
Românii - nu caută nici glorie și nici mărire prin aceea că se consideră romani, ci pur și simplu adevărul!

Carăș Severin județul cu cele mai multe comori ascunse de când “lupul era câțel și spiritele împărțeau dreptatea”

UNESCO Rudăria

Zeul românilor bănațeni, adoptat de un sat șagunism - tribunism - sămănătorism

Prin cultură la putere!

RO 2019.EU

Eftimie Murgu a fost considerat un clarvăzător revoluționar pașoptist, adevărat poliglot, vorbind fluent latina veche, maghiara, germana, greaca și slavona. Istoria filozofiei românești ar trebui să-l recunoască ca un veritabil deschizător de drumuri, primii pași în domeniu fiind remarcăți de timpuriu. Apariția cărții germane „Dovada că valahii nu sunt de origine romană” – „Erweis, dass die Walachen nicht römischer Abkunft sind” (în 1823, la Halle), tradusă în limba română de sârbul Sava Tököli (la Buda – în 1827 - semnată S.T.) i-a determinat pe Damaschin Bojincă și Eftimie Murgu să combată aceste defăimări prin care se punea la îndoială autenticitatea limbii și a poporului român. În 1830, D. Bojincă răspunde în limba latină, iar E. Murgu în limba germană prin lucrarea „Wiederlegung” – „Combaterea dizertației” - „Dovadă că valahii sînt urmașii neîndoielnici ai romanilor”. La numai 25 de ani, tânărul Eftimie Murgu studia toată literatura istorică (circa 60 de cărți, la care a avut accesul) pentru a se documenta riguros, în dorința de a respinge lucrarea de la Halle, prin dovezi istorice, filologice dar și interpretări logice și filozofice. Cercetătorul Maria Berényi prezintă în lucrarea „Personalități marcante în istoria și cultura românilor din Ungaria (secolul XIX)” (Giula, 2013) argumentele: «Murgu dovedește că limba română este o limbă neolatină, deci scrierea chirilică este improprie și neadecvată acestui caracter național al limbii române. El este un susținător al culturii și limbii naționale, în tradiția cărturarilor Școlii Ardelene, preocupat în primul rând de probleme istorice și filozofice. Susține că identitatea

națională se definește prin limba, datinile, obiceiurile și numele unui popor. Examinând aceste elemente, el aduce un spirit nou în argumentarea latinității limbii române. În ce privește asemănarea datinilor, obiceiurilor, portului, modului de viață, caracterului românesc cu cel roman, pe lângă cele invocate de Bojincă, Murgu aduce – în spiritul romantismului – ca un element nou, interesul pentru folclor, invocând muzica, jocul și basmele populare ca dovezi ale identității naționale proprii. (...) Impresionează, desigur, numărul mare de lucrări consultate, stilul avântat, consecvența logică a argumentării, folosirea cu eficacitate a ironiei și sarcasmului la adresa adversarului. Murgu declară că prin cartea sa vrea să restabilească adevărul: „**Românii – zice el – nu caută nici glorie și nici mărire prin aceea că se consideră romani, ci pur și simplu adevărul**”. (...) Cartea lui Murgu a avut un răsunet puternic. A fost citită, și des citată și de către străini, iar românii o considerau ca o faptă națională, o carte scrisă pentru apărarea națiunii române». Ca profesor la Academia Mihăileană (Iași) și apoi la Colegiul Sf. Sava a avut o influență puternică asupra tinerilor din acea vreme. Printre elevii săi îi regăsim pe viitorii revoluționari pașoptiști, Nicolae Bălcescu și C.A. Rosetti, fiind prieten cu profesorul francez A. Vaillant, ei punând bazele unei societăți secrete ce trebuia să militeze pentru independența țării, să promulge o constituție republicană și să dea un nume nou țării: „**Noua Românie**” (în 1840). Fiind expulzat la Sibiu, s-a stabilit la Lugoj, ca avocat. Istoria a reținut discursul lui la „**Adunarea Națională**” din Lugoj (15/27 iunie 1848), pe câmpul numit ulterior „**Câmpul Libertății**”, din care reproducem: «Frați români, eu nu sunt nici nălucă, nici înșelător, nici născut în palate, în leagăn de aur sau vison. Eu sînt născut ca voi din opincă – și le-a arătat opincile în care era încălțat – sînt născut din opreg – și le-a arătat brăcira tricoloră cu care era încins – și sînt asemănarea voastră - și și-a arătat părul lung lăsat pe umeri în jos, așa cum îl purtau atunci românii fără deosebire de provincie. Am aceleași dureri și necazuri pe care le aveți și voi și vreau să dobândesc, pentru voi, tot ceea ce vreți și voi”». Din corespondența cu fostul său elev N. Bălcescu, la începutul revoluției am selectat pasajul: «M-am bucurat din inimă văzînd (...) că ați isbutit a apuca cîrma țării și că libertatea a triumfat în țară. Bine ar fi numai, cît se poate, să vă feriți deocamdată de numirea de republică, că și așa tiranii se uită cu pismă la starea libertății de acum și prejurul nostru este cu mult mai critic, decît să ne putem lăsa numai în seama oarbei întîmplări. Cea dintâia grijă să vă fie, fraților, arma! Armată, cît mai degrabă, căutați să aveți (...) În toată întîmplarea nu ar fi rău să pășiți la oarecare legătură cu guvernul unguresc, că, însuși supărat fiind de panslavismul meridional, a cunoscut că nu poate avea mai de nădejde aliat asupra Slavilor decum sunt Românii. Eu, fiind deputat la adunarea țării, voi face toate, pentruca să fie alianță între aceste două țări. Relațiunea cu Turcia să nu o clintiți; decît dela Francia să cereți, și dela Germania, să vă cunoască de stat suveran; așa apoi Muscalul nu-și poate căuta mult pretest spre a se amesteca în trebile Românilor». Eftimie Murgu a crezut – ca și Bălcescu - până la finele revoluției că poate exista o colaborare între Kossuth și Avram Iancu, încercând să o medieze, motiv pentru care – după capitularea de la Șiria – a fost arestat și condamnat la moarte, sentință comutată la închisoare (în Josefstadt - Boemia, între 1849-1853). Era a doua întemnițare, după 1845-1848, convingerile sale bazându-se pe colaborarea româno-maghiară.

Murgu s-a retras din viața politică, trăind izolat și murind de febră tifoidă la casa sa din Buda, în 12 mai 1870, fiind foarte respectat în Țara Românească: „atît de Nicolae Bălcescu și C.A.:

Rosetti, la București, cât și Ion Ionescu de la Brad, Dimitrie Gusti și frații Scriban, luminați luptători unioniști au fost discipoli devotați ai lui Murgu”. Consemnăm că osemintele sale au fost exhumate din cimitirul Kerepesi (Budapesta) și reînhumate la Lugoj, în 1932, peste 5000 de oameni participând la marea manifestare, unde tribunistul Sever Bocu a ținut un discurs memorabil.

Supranumit „**Zeul românilor bănățeni**” și apreciat ca un adevărat apostol și martir, Eftimie Murgu a fost o adevărată flacăra a românimii bănățene, dăruindu-și întreaga viață națiunii române, fiind singurul aromân al cărui nume a fost adoptat de un sat. La centenarul trecerii în neființă (1970), satul Rudăria și-a schimbat denumirea în Eftimie Murgu, semn al omagiului și prețuirii pe care a avut-o printre bănățeni. Un aspect neclar este legat biblioteca și arhiva lui, prețioasă pentru români și biserica ortodoxă, care - după moartea sorei sale -, ar fi ajuns în „posesia episcopiei sârbești din Buda”. Vizitați vechiul sat Rudăria, cu minunea morilor de apă, sit UNESCO, pe urmele pașoptistului revoluționar Eftimie Murgu!

Maria Berényi prezintă și situația din Banat: «În 1861 politica de afirmare a autonomiei Banatului, sau de unire a acestuia cu Transilvania, nu mai avea în fruntea ei pe Murgu, ci pe Andrei Mocioni care fusese purtătorul de cuvânt al Banatului atât în perioada absolutismului cât și în senatul de la Viena. La alegerile de la Lugoj, din 24 aprilie 1861 nu se izbiră astfel două personalități, (...), ci două programe politice diferite, două orientări, Murgu venind cu „**programul guvernamental**” ceea ce, (...) constituia o „indiscutabilă greșeală” în timp ce Mocioni susținea „**steagul național**” (...).».

Contextul politic bănățean și transilvănean nu poate fi înțeles integral fără prezentarea unei alte mari și bogate familii de aromâni, care s-a impus timp îndelungat pe scena politicii Ungariei, în beneficiul tuturor românilor. Familia Mocioni a fost originară tot din legendarul oraș Moscopole, de unde a plecat, pentru a se stabili în capitala Ungariei și a deveni membrii de vază ai coloniei grecești din Pesta.

(va urma)

Marius HALMAGHI

Sursa online:

<http://www.tribuna.ro/stiri/cultura/2018-anul-tribunistilor-xiii-dovada-ca-valahii-nu-sunt-de-origine-romana-noua-romanie-a-lui-eftimie-murgu-frati-romani-eu-nu-sunt-nici-naluca-nici-inselator-142844.html>



În: *Tribuna*, 31 martie 2019